

255.

Na osnovu člana 55 stav 3 Zakona o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 51/08, 21/09, 40/11 i 62/13) i člana 48 Statuta Glavnog grada ("Sl. list RCG - Opštinski propisi", broj 28/06 i "Sl. list CG - Opštinski propisi", br. 39/10 i 18/12), po prethodno dobijenoj saglasnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma i mišljenja Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Skupština Glavnog grada - Podgorice na sjednici održanoj dana 17. februara 2015. godine, donijela je

ODLUKA

o proglašenju Regionalnog parka "Komovi" za teritoriju Glavnog grada Podgorica

("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 06/15 od 20.02.2015)

Opšte odredbe

Član 1

- (1) Ovom Odlukom proglašava se dio planinskog masiva Komova, koji se nalazi na teritoriji Glavnog grada Podgorice, zaštićenim prirodnim dobrom od lokalnog značaja pod nazivom Regionalni park "Komovi" za teritoriju Glavnog grada Podgorica (u daljem tekstu Regionalni park "Komovi").
- (2) Regionalni park "Komovi" svrstava se u II kategoriju zaštićenog prirodnog dobra.

Granice

Član 2

- (1) Regionalni park "Komovi" obuhvata sjeveroistočni dio teritorije Glavnog grada Podgorice, koji se graniči sa opštinama Kolašin i Andrijevisa.
- (2) Ukupna površina Regionalnog parka Komovi iznosi 13.232 ha i obuhvata katastarske parcele upisane u sledeće katastarske opštine:
 - KO Gornje Stravče, KO Veruša, KO Opananica i KO Brskut;
- (3) Opis granica, zaštitne zone i spisak katastarskih parcela zaštićenog područja po režimima zaštite, kao i grafički prikaz granica zaštićenog područja i zaštitnih zona, čine sastavni dio ove Odluke.
- (4) Ukupna dužina granice Regionalnog parka iznosi približno 58,84 km.

Opis osnovnih vrijednosti

Član 3

- (1) Planinski masiv Komova čini dio planinskog masiva Dinarida i predstavlja jedan od njegovih najviših i najinteresantnijih dijelova.
- (2) Komovi su trojni visokoplaninski masiv polukružnog oblika, koji nema jedinstven pravac pružanja. Cijela planina obuhvata tri dijela:
 1. zapadni i najvišiji dio planine sa Kučkim Komom;
 2. Međukomlje i
 3. Istočni dio koji čini Vasojevički Kom.
- (3) Osnovni razlozi i odlike zbog kojih se prostor Regionalnog parka "Komovi" stavlja pod zaštitu su:
 1. Planinski masiv Komova nema nijedan oblik zvaničnog statusa zaštite;
 2. Na prostoru Komova nalazi se izvorišna čelenka Tare (izvor Bijela voda - izvorište Opananice i izvor Mokra - izvorište Veruše), rijeke čiji basen pripada svjetskoj baštini UNESCO-a (Program "Čovjek i biosfera");
 3. Klimatski i drugi ekološki faktori usloveli su razvoj raznovrsnog i bogatog biljnog i životinjskog svijeta, u kome su izdiferencirane visinske zone, počev od dolina rijeka i gustih lišćarskih, mješovitih i četinarskih šuma u donjem i središnjem dijelu planinskog masiva do bogatih planinskih livada i pašnjaka, te kamenjara i sipara na samim planinskim vrhovima;
 4. Komovi se karakterišu planinskim vrhovima: Kom Kučki sa svoja dva vrha - južni (2487 m) i sjeverni (2469 m), Rogam (2303), Bavan (2252), Suvovrh (2211), Planinica (2153), Carine (1987), Sumor (1967), Kurlaj (1957) i drugi;
 5. Najznačajniji limnološki objekti Komova su Bukumirsko i Rikavačko jezero;
 6. Područje planinskog masiva Komova karakteriše visok stepen biodiverziteta - specijskog i ekosistemskog - koji se ogleda u prisustvu velikog broja endemičnih i reliktnih biljnih vrsta i fitocenoza;
 7. Flora Komova obiluje velikim brojem dinarskih i balkanskih endema;
 8. Na planinskom masivu Komova registrovane su reliktno vrste biljaka tercijarne starosti, tzv. tercijarni i glacijalni relikti;
 9. Šumska zajednica područja Komova ima vrijedne vrste dendroflora. Bor munika (*Pinus heldreichii*) i

- planinski javor (*Acer heldreichii* subsp. *visianii*) su balkanski endemiti i tercijarni relikti i vrste zaštićene nacionalnim zakonodavstvom;
10. Na prostoru Komova prisutne su vrijedne bukove (*Fagion moesiaca*), bukovo- jelove (*Abieti-Fagetum*) i smrčeve šume, kao i šume tercijarno-reliktnih vrsta bora munike (*Pinetum heldreichii bertiscum*);
 11. Flora mahovina planinskog masiva Komova ima zapažen broj taksona. Vrste *Grimmia caespiticia* i *Pseudoleskea saviana* (lokalitet Margarita) se nalaze na evropskoj crvenoj listi mahovina. Vrsta *Campylopus pyriformis* (lokalitet Margarita) je jedna od desetak vrsta za koje su Komovi jedino područje u Crnoj Gori na kojem su zabilježene;
 12. Na području Komova konstatovan je određeni broj vrsta gljiva, koje pripadaju razdjelima Basidiomycota i Ascomycota, od kojih se pojedine nalaze na nacionalnim i međunarodnim listama zaštićenih vrsta. Na lokalitetima Carine, Margarita i Rogam registrovan je veći broj vrsta gljiva iz roda *Hygrocybe* (vlažnice) koje predstavljaju indikatore bogatstva biodiverziteta na ovom tipu staništa;
 13. Na prostoru Komova do sada je registrovano 97 vrsta ptica;
 14. Na Komovima su zabilježene vrste herpetofaune (vodozemci i gmizavci) i sve se nalaze na nacionalnim ili međunarodnim listama zaštićenih vrsta. Na Kučkom Komu (lokva u katunu Carine) nalazi se stanište balkanske endemične žabe *Bombinea variegata scabra* (žutotrbi mukač) i planinskog mrmoljka (*Mesotriton alpestris*). Na ovom području, na nadmorskoj visini od 1850 m pronađen je živorodni gušter (*Lacerta vivipara*). Vrsta *Natrix tessellata*, koja ima status međunarodno značajne vrste, registrovana je u dolini rijeke Opasanice. Okolina Bukumirskog jezera je tipski lokalitet crnogorskog endemičnog guštera *Dinolacerta montenegrina*;
 15. U okviru biodiverziteta Komova, prisutna je bogata i raznovrsna fauna gastropoda (puževi). Na katunu Carine registrovana je vrsta *Limax wohlbeerti*, koja je endem Crne Gore, spada u kategoriju ugroženih taksona po IUCN kategorizaciji i zaštićena je nacionalnim zakonodavstvom;
 16. Na području Komova registrovano je više od 100 vrsta insekata, među kojima su i taksoni zaštićeni nacionalnim zakonodavstvom. Bernska konvencija štiti 2 vrste insekata: *Stephanopachys substriatus* i *Buprestis splendens*;
 17. Od vrsta sisara koje imaju međunarodni status (Rezolucija 6. Bernske konvencije) na Komovima žive mrki medvjed (*Ursus arctos*), vuk (*Canis lupus*) i ris (*Lynx lynx*);
 18. U Katalogu tipova staništa značajnih za EU, za planinski masiv Komova navodi se 9 tipova habitata:
 - a. 4060 Alpijske i borealne vrištine;
 - b. 6170 Alpijske i subalpijske krečnjačke travne zajednice;
 - c. 6230 Vrstama bogati pašnjaci tvrdače (*Nardus stricta*);
 - d. 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume;
 - e. 6520 Planinske visoke mezofilne livade;
 - f. 8120 Krečnjački planinski i alpijski sipari (*Thlaspietea rotundifolii*);
 - g. 8210 Krečnjačke stijene sa hazmofitskom vegetacijom;
 - h. 9110 Acidofilne bukove šume (*Luzulo-fagetum*);
 - i. 95A0 Visoke oromediteranske šume munike i mlike.
 19. Područje Komova je jedan od Emerald sajtova određen u površini od 6.125 ha i označava se kao područje važno za ptice i druge tipove staništa planinsko/alpskog biogeografskog regiona;
 20. Prema programu važnih biljnih staništa (IPA programme) Komovi zadovoljavaju 2 kriterijuma:
 - a. Kriterijum A - Komovi su područje na kojem je prisutna populacija/e jedne ili više vrsta koje su od globalnog ili evropskog značaja za zaštitu i
 - b. Kriterijum C - Komovi su primjer staništa od globalnog ili evropskog značaja za zaštitu ili botaniku.

Zaštita i razvoj

Član 4

- (1) Regionalni park "Komovi" proglašava se zaštićenim prirodnim dobrom radi:
 1. Sprovođenja adekvatnih mjera zaštite i održivog korišćenja bioloških resursa;
 2. Očuvanja i unaprjeđivanja biološke (genetičke, specijske i ekosistemske) raznovrsnosti posebno prepoznatih endemičnih i reliktnih vrsta i njihovih staništa;
 3. Očuvanja prirodnih svojstava svih segmenata životne sredine (zemljišta, vode, vazduha);
 4. Sprječavanja štetnih aktivnosti koje mogu ugroziti posebne ili značajne komponente biodiverziteta;
 5. Obnove i unaprjeđivanja narušenih prirodnih staništa i održavanja populacija divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva u povoljnom statusu;
 6. Uspostavljanja sistema praćenja zaštite.
- (2) Razvoj Regionalnog parka zasnivaće se na:
 1. usklađivanju ljudskih aktivnosti, ekonomskih i društvenih razvojnih planova, programa i projekata sa definisanim stepenom zaštite;
 2. održivom odnosno racionalnom korišćenju prirodnih vrijednosti i resursa radi njihovog trajnog očuvanja.

Zone zaštite

Član 5

- (1) U okviru Regionalnog parka "Komovi" određuju se režimi zaštite II i III stepena.
- (2) Režim zaštite II stepena - aktivna zaštita, odnosi se na visokoplaninsko područje Komova i Mojanske rijeke, šumski rezervat Kozeljska Rijeka i Rikavačko jezero sa okolinom. Obuhvata sljedeća reprezentativna staništa:
 1. 8210 Krečnjačke stijene sa hazmofitnom vegetacijom;
 2. 8120 Krečnjački planinski i alpijski sipari (*Thlaspietea rotundifolii*);
 3. 95A0 Visoke oromediteranske šume munike i molike;
 4. 9110 Acidofilne bukove šume (*Luzulo-fagetum*);
 5. 6170 Alpijske i subalpijske krečnjačke travne zajednice;
 6. 6230 Vrstama bogati travnjaci tvrdače (*Nardus stricta*);
- (3) Cilj aktivne zaštite podrazumijeva moguće intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja stanja zaštićenog prirodnog dobra, kontrolisano korišćenje prirodnih resursa, bez posljedica po primarne vrijednosti staništa, populacija i ekosistema, kao i odvijanje kontrolisane tradicionalne djelatnosti (ispaša, košenje, sakupljanje).
- (4) Dozvoljene aktivnosti u zoni 2 su:
 1. Naučni rad;
 2. Introdukcija autohtonih vrsta od strane ovlašćene institucije;
 3. Markiranje staza i postavljanje infrastrukture za posjetioce;
 4. Svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti parka;
 5. Tradicionalno stočarstvo i održavanje katuna;
 6. Sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja za lične potrebe posjetilaca.
- (5) Zabranjene aktivnosti u zoni 2 su:
 1. Uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
 2. Uznemiravanje, posebno u doba reproduktivnog ciklusa, određenih grupa životinja;
 3. Bilo koji oblik komercijalne djelatnosti i eksploatacije prirodnih resursa;
 4. Ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija;
 5. Lov i privredni ribolov, osim u slučajevima zaštite divljih vrsta biljaka i životinja, sprovođenja uzgojnih i zaštitnih mjera, očuvanja prirodnih staništa i zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi;
 6. Izgradnja trajnih i privremenih objekata, izuzev rekonstrukcije istih u postojećim gabaritima i
 7. sve druge aktivnosti u suprotnosti sa ciljevima uspostavljanja zone.
- (6) Režim zaštite III stepena - održivo korišćenje odnosi se na dvije podzone i to 3a - Zaštita predjela i 3b - Održivo korišćenje šuma.
- (7) Održivo korišćenje podrazumijeva selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih resursa, intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unaprjeđenja zaštićenog prirodnog dobra, razvoj i unaprjeđenje seoskih domaćinstava, uređenje objekata kulturno-istorijskog naslijeđa i tradicionalne arhitekture, očuvanje tradicionalnih djelatnosti lokalnog stanovništva, izgradnja i unaprjeđenje infrastrukture usklađene sa potencijalima i kapacitetima zaštićenog prirodnog dobra, naročito u dijelu ruralnog i razvoja održivog turizma (zdravstvenog, sportsko-rekreativnog i dr.).
- (8) Podzona 3a obuhvata područje planinskih pašnjaka sa katunima, seoska područja u dolinama (djelovi sela Opasanica, Veruša i Mokra) i Bukumirsko jezero sa okolinom, odnosno sljedeća reprezentativna staništa:
 1. 6170 Alpijske i subalpijske krečnjačke travne zajednice;
 2. 6230 Vrstama bogati travnjaci tvrdače (*Nardus stricta*);
 3. 6520 Planinske visoke mezofilne livade;
 4. 3240 Alpske rijeke i otvrdla vegetacija sive vrbe;
 5. 6430 Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume;
 6. 7210 Vlažne livade sa ljutkom (*Cladium mariscus*);
 7. 8210 Krečnjačke stijene sa hazmofitnom vegetacijom.
- (9) Dozvoljene aktivnosti u podzoni 3a su:
 1. Održivo korišćenje šuma i životinjskih vrsta u skladu sa Planom upravljanja;
 2. Izgradnja šumskih puteva u skladu sa Planom upravljanja;
 3. Markiranje staza i postavljanje infrastrukture za posjetioce;
 4. Svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti parka;
 5. Tradicionalno stočarstvo i održavanje katuna;
 6. Održavanje livada;
 7. Održivo sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja;
 8. Rekonstrukcija postojećih i izgradnja trajnih i privremenih objekata u skladu sa identitetom prostora i

- prostorno planskom dokumentacijom;
9. Planska izgradnja turističke infrastrukture;
 10. Održavanje manifestacija;
 11. Organizovani smještaj i ishrana za veći broj turista;
 12. Izgradnja smještajnih kapaciteta poštujući tradicionalnu arhitekturu;
 13. Izgradnja puteva i komunalne infrastrukture za potrebe razvoja katuna i turizma.
- (10) Zabranjene aktivnosti u podzoni 3a su:
- a. Uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
 - b. Uznemiravanje životinja posebno u doba reproduktivnog ciklusa;
 - c. Ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija;
 - d. Unošenje alohtonih vrsta.
- (11) Podzona 3b odnosi se na područje privrednih šuma na području Komova i obuhvata reprezentativno stanište:
- a. 9110 Acidofilne bukove šume (Luzulo-fagetum)
- (12) Dozvoljene aktivnosti u podzoni 3b su:
- a. Održivo korišćenje šuma i životinjskih vrsta u skladu sa Planom upravljanja;
 - b. Izgradnja šumskih puteva u skladu sa Planom upravljanja;
 - c. Markiranje staza i postavljanje infrastrukture za posjetioce;
 - d. Održivo korišćenje divljih životinjskih vrsta;
 - e. Svi oblici aktivnog turizma koji ne ugrožavaju vrijednosti parka;
 - f. Održivo sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja;
 - g. Rekonstrukcija postojećih i izgradnja trajnih i privremenih objekata u skladu sa identitetom prostora i prostorno planskom dokumentacijom;
 - h. Planska izgradnja turističke infrastrukture;
 - i. Održavanje manifestacija;
 - j. Izgradnja puteva i komunalne infrastrukture za potrebe razvoja katuna i turizma.
- (13) Zabranjene aktivnosti u podzoni 3b su:
- a. Uništavanje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa;
 - b. Uznemiravanje životinja posebno u doba reproduktivnog ciklusa;
 - c. Ispuštanje otpadnih voda i unošenje zagađujućih materija;
 - d. Unošenje alohtonih vrsta.

Mjere zaštite

Član 6

- (1) Na teritoriji Regionalnog parka "Komovi" zabranjeno je:
1. branje, sakupljanje, uništavanje, sječa, iskopavanje, držanje i promet strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i gljiva;
 2. zaštićene divlje vrste životinja hvatati, držati, odnosno ubijati; uznemiravati, naročito u vrijeme razmnožavanja, podizanja mladih, migracije i hibernacije; oštećivati ili uništavati njihove razvojne oblike, gnijezda ili legla, kao i područja njihovog razmnožavanja ili odmaranja;
 3. ubijanje ili hvatanje zaštićenih vrsta ptica naročito selica, uništavanje njihovih gnijezda i jaja ili uklanjanje gnijezda čak i ako su prazna, njihovo uznemiravanje naročito u vrijeme othranjivanja ptica i tokom razmnožavanja;
 4. unošenje alohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
 5. istrebljivanje autohtonih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva;
 6. branje, skupljanje i korišćenje nezaštićenih vrsta biljaka i gljiva, odnosno hvatanje i ubijanje nezaštićenih životinjskih vrsta u mjeri u kojoj se može ugroziti brojnost njihovih populacija;
 7. upotrebljavati sredstva za hvatanje i ubijanje divljih vrsta životinja kojima se uznemiravaju njihove populacije i ugrožavaju njihova staništa i koje mogu prouzrokovati njihovo lokalno nestajanje.
- (2) Zaštita ekosistema ostvaruje se sprovođenjem mjera očuvanja njihovog sastava, strukture i funkcije, kao i biotičke i abiotičke komponente.
- (3) Zaštita predjela vrši se sprovođenjem mjera kojima se sprečavaju neželjene promjene i degradacija prirodnih, prirodi bliskih ili stvorenih obilježja.
- (4) Radnje, aktivnosti i obavljanje djelatnosti planiraju se i vrše na način da se izbjegnu ili svedu na najmanju mjeru uticaji koji bi doveli do ugrožavanja i oštećenja prirodnih vrijednosti.
- (5) Zaštita i očuvanje prirodnog dobra ostvaruje se kroz podsticanje, promociju i razvijanje svijesti o potrebi zaštite prirode.

Upravljač

Član 7

- (1) Za upravljača Regionalnog parka "Komovi" određuje se Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine (u daljem tekstu upravljač), do donošenja akta o osnivanju privrednog društva.
- (2) Upravljač ima prava i obaveze naročito da:
 1. donese godišnji program upravljanja;
 2. donese akt o unutrašnjem redu i službi zaštite;
 3. organizuje službu zaštite;
 4. obezbijedi sprovođenje mjera zaštite;
 5. čuva, unaprjeđuje i promovise Regionalni park "Komovi";
 6. na propisan način obilježi zaštićeno prirodno dobro, granice i režime zaštite;
 7. obezbijedi nesmetano odvijanje prirodnih procesa;
 8. obezbijedi održivo korišćenje prirodnih resursa;
 9. obavještava korisnike zaštićenog prirodnog dobra o mogućnostima za obavljanje radnji i aktivnosti;
 10. učestvuje u postupcima izdavanja saglasnosti i odobrenja;
 11. prati stanje i dostavlja podatke organu lokalne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine;
 12. naplaćuje naknade za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra;
 13. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i aktom o osnivanju.

Plan Upravljanja

Član 8

- (1) Očuvanje, unaprjeđenje i održivo korišćenje prirodnih resursa Regionalnog parka "Komovi", sprovodi se prema Planu upravljanja.
- (2) Plan upravljanja Regionalnim parkom "Komovi" donosi organ lokalne samouprave na period od pet godina, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (3) Plan upravljanja iz stava 2 ovog člana, naročito sadrži:
 1. mjere zaštite, očuvanja, unaprjeđivanja i korišćenja Regionalnog parka "Komovi";
 2. razvojne smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje Regionalnog parka "Komovi" uz uvažavanje potreba lokalnog stanovništva;
 3. način sprovođenja zaštite, korišćenja i upravljanja Regionalnim parkom "Komovi";
 4. dugoročne ciljeve zaštite i održivog razvoja;
 5. analizu i ocjenu uslova za ostvarivanje ciljeva zaštite;
 6. prikaz prirodnih resursa i korisnika zaštićenog prirodnog dobra;
 7. prioritetne aktivnosti na očuvanju, održavanju i monitoringu prirodnih i drugih vrijednosti i segmenata životne sredine;
 8. ocjenu stanja zaštićenog prirodnog dobra;
 9. smjernice za naučno-istraživački rad;
 10. planirane aktivnosti na održivom korišćenju prirodnih resursa, razvoju i uređenju prostora;
 11. prostornu identifikaciju planskih namjena i režima korišćenja zemljišta;
 12. aktivnosti na promociji i valorizaciji zaštićenog prirodnog dobra;
 13. oblike saradnje i partnerstva sa lokalnim stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;
 14. dinamiku i subjekte realizacije plana upravljanja i način ocjene sprovođenja;
 15. finansijska sredstva za realizaciju plana upravljanja;
 16. druge elemente od značaja za upravljanje zaštićenim prirodnim dobrom.

Godišnji program upravljanja

Član 9

- (1) Plan upravljanja se ostvaruje godišnjim programom upravljanja koji donosi upravljač, a na koji saglasnost daje nadležni organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu nadležni organ).
- (2) Godišnji program upravljanja sadrži naročito detaljan prikaz poslova na čuvanju, održavanju, unaprjeđenju i održivom korišćenju zaštićenog prirodnog dobra uključujući i planirane razvojne projekte, pregled organizacionih i materijalnih uslova, očekivana finansijska sredstva i druge elemente u skladu sa Planom upravljanja.
- (3) Godišnji program iz stava 1 ovog člana dostavlja se nadležnom organu do 30. novembra tekuće godine za narednu godinu.
- (4) Upravljač je dužan da Izvještaj o realizaciji godišnjeg programa za prethodnu godinu dostavi nadležnom organu najkasnije do 1. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Pravilnik o unutrašnjem redu i službi zaštite**Član 10**

- (1) Upravljač je dužan da obezbijedi unutrašnji red i čuvanje zaštićenog prirodnog dobra u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjem redu i službi zaštite.
- (2) Aktom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se pravila za sprovođenje propisanog režima zaštite, a naročito:
 1. Način i uslovi ponašanja posjetilaca, vlasnika i korisnika nepokretnosti pri kretanju, boravku i obavljanju poslova u Regionalnom parku "Komovi";
 2. Lokaliteti i površine u kojima se ograničava kretanje odnosno zabranjuje ili ograničava obavljanje određenih radnji;
 3. Vrste divljih biljaka, životinja i gljiva i drugih prirodnih vrijednosti koje je zabranjeno uništavati i oštećivati;
 4. Vrste divljih biljaka, životinja i gljiva čije je korišćenje odnosno branje i sakupljanje ograničeno, kao i način i uslovi obavljanja tih radnji;
 5. Način saradnje sa fizičkim licima, preduzetnicima i pravnim licima koja po različitom osnovu koriste ili su zainteresovana za korišćenje prirodnih resursa i prostora;
 6. Uslovi zaštite prilikom obavljanja naučnih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
 7. Sprovođenje određenih mjera čuvanja i održavanja i vremensko trajanje tih mjera.
- (3) Pravila određena aktom iz stava 1 ovog člana i druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite, upravljač je dužan da javno oglasi i na odgovarajući način učini dostupnim posjetiocima i korisnicima.

Savjet Regionalnog parka "Komovi"**Član 11**

- (1) Savjet Regionalnog parka "Komovi" (u daljem tekstu: Savjet), osniva se radi uključivanja relevantnih subjekata i davanja prijedloga i mišljenja u procesu donošenja odluka.
- (2) Savjet iz stava 1 ovog člana:
 - Učestvuje u izradi plana upravljanja i praćenju sprovođenja propisa i zaštitnih mjera;
 - Učestvuje u pripremi analiza i ocjena i davanja prijedloga u oblasti upravljanja regionalnim parkom;
 - Sarađuje u planiranju istraživanja, razvoja i zaštiti prirodnih vrijednosti regionalnog parka;
 - Daje mišljenja na predložene projekte;
 - Daje prijedloge za promociju značaja zaštite regionalnog parka i edukaciju javnosti;
 - Daje prijedloge od značaja za unaprijeđenje stanja u oblasti zaštite regionalnog parka;
 - Sarađuje sa drugim subjektima koji se bave zaštitom prirode.
- (3) U vršenju poslova iz stava 2 ovog člana Savjet sarađuje sa nadležnim organima lokalne uprave.

Osnivanje Savjeta**Član 12**

- (1) Savjet osniva nadležni organ.
- (2) Broj članova, organizaciju i način rada Savjeta aktom propisuje nadležni organ.
- (3) Članovi Savjeta imenuju se iz reda javnih, naučnih i stručnih radnika iz oblasti zaštite prirode, predstavnika mjesnih zajednica, nevladinih organizacija iz oblasti zaštite životne sredine, kao i institucija iz oblasti šumarstva, lova, turizma i drugih.
- (4) Predsjednika i jednog člana Savjeta predlaže nadležni organ.

Rad Savjeta**Član 13**

- (1) Administrativno - tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Upravljač.
- (2) Rad Savjeta je javan.
- (3) Za rad u Savjetu nije predviđena novčana naknada.

Finansiranje**Član 14**

- (1) Sredstva za rad upravljača obezbjeđuju se:
 1. iz budžeta jedinice lokalne samouprave u skladu sa godišnjim programima, planovima i projektima u oblasti zaštite prirode;

2. naknada za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra;
 3. donacija i
 4. drugih izvora u skladu sa zakonom.
- (2) Za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra pravno ili fizičko lice (u daljem tekstu: korisnici) plaćaju naknadu upravljaču zaštićenog prirodnog dobra, i to za:
1. ulazak u zaštićeno prirodno dobro;
 2. pružanje usluga posjetiocima (korišćenje vodiča, razgledanje prirodnačke zbirke, parkiranje, kampovanje);
 3. korišćenje imena i znaka zaštićenog prirodnog dobra;
 4. posmatranje ptica;
 5. snimanje igranih i komercijalnih filmova, spotova i reklama;
 6. sakupljanje, branje i otkup šumskih plodova;
 7. sportski ribolov;
 8. ugostiteljske, prodajne, smještajne i infrastrukturne objekte (restorane, bungalove, privremene objekte, reklame, trafostanice, korišćenje zemljišta za održavanje sportskih i drugih manifestacija);
 9. druge radnje, aktivnosti i djelatnosti u skladu sa zakonom.
- (3) Visinu, način obračuna i plaćanja naknade iz stava 2 ovog člana određuje upravljač zaštićenog prirodnog dobra uz saglasnost nadležnog organa i prethodno pribavljenog mišljenja organa lokalne uprave nadležnog za poslove finansija.
- (4) Upravljač je dužan da otvori poseban račun za sredstva iz stava 2 ovog člana i da ih koristi za zaštitu, razvoj i unaprjeđivanje Regionalnog parka "Komovi".

Prelazne i završne odredbe

Član 15

- (1) Skupština Glavnog grada Podgorica će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, donijeti akt o osnivanju privrednog društva iz člana 7 ove odluke.

Član 16

- (1) Prostorni plan posebne namjene Regionalnog parka "Komovi", donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, radi definisanja režima uređenja i korišćenja zaštićenog prirodnog dobra.

Član 17

- (1) Plan upravljanja nadležni organ lokalne samouprave donijeće u roku od tri mjeseca od dana donošenja Prostornog plana posebne namjene.
- (2) Godišnji program upravljanja upravljač će donijeti u roku od tri mjeseca od dana donošenja Plana upravljanja.
- (3) Do donošenja dokumenta iz stava 1 ovog člana upravljač će poslove zaštite i razvoja obavljati prema privremenom programu upravljanja koji će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 18

- (1) Upravljač će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke izvršiti identifikaciju granica Regionalnog parka "Komovi" na terenu i njihovo obilježavanje na propisan način.

Član 19

- (1) Upravljač će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke, donijeti Pravilnik o unutrašnjem redu i službi zaštite.

Član 20

- (1) Glavni grad može na principima dobrovoljnosti i solidarnosti, slobodno sarađivati sa drugim lokalnim samoupravama i udruživati sredstva za vršenje poslova od zajedničkog interesa, u cilju zadovoljavanja potreba lokalnog stanovništva sa područja planinskog masiva Komova.

Član 21

- (1) Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Broj: 02-030/15-225

Podgorica, 17. februara 2015. godine

Skupština Glavnog grada - Podgorice

Predsjednik skupštine, dr Đorđe Suhih, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Prilog i skice koje su sastavni dio ovog propisa nijesu objavljene iz tehničkih razloga. Možete ih pogledati u opciji Arhiva "Službenog lista Crne Gore - opštinski propisi" - sadržaj po brojevima", u broju 06/15 od 20.02.2015. godine.